

پایان خواب زمستانی مخالفان مسلح و آغاز دشواری های نیرو های امنیتی

علی قادری

گام های اساسی در راستای صلح

حفيظ الله زكي

بازدیدک شدن فصل بهار نگرانی های امنیتی در افغانستان بیشتر شده است. سال آینده نخستین آزمون برای نیروهای امنیتی کشور به حساب می آید. این اولین بار است که نیروهای امنیتی مسؤولیت تمامی مناطق افغانستان را به صورت مستقل به عهده می گیرند.

اگرچه در توان، شجاعت، ایثار و فداکاری نیروهای امنیتی در چند سال گذشته جای تردیدی باقی نمانده است؛ اما جنگ خطرناک و تمام عیار افغانستان به چیزی بیشتر از اینها نیاز دارد. با وجودی که در سالهای اخیر تمرکز جامعه جهانی بر حمایت از نیروهای امنیتی بیشتر شد و روند آموزش، تجهیز و ارتقای ظرفیت نیروهای امنیتی با موفقیت به پیش رفت؛ اما تا هنوز آنها نه از لحاظ آموزش و نه از لحاظ تجهیزات و امکانات به مرحله ای نرسیده است که در برابر تمامی چالش های امنیتی در کشور مقابله نمایند. مبارزه با هراس افکنی در افغانستان تنها یک مسأله داخلی نیست که حکومت با همکاری مردم این کشور بر آن غلبه نماید؛ ناامنی و جنگ در افغانستان منشأ خارجی دارد و سازمان های استخباراتی قوی پشت این جنگ قرار دارد و به گونه ای آن را مدیریت و رهبری می کنند. بنابراین توقع این که تنها حکومت افغانستان و یا نیروهای امنیتی بتوانند، به جنگ و ناامنی در کشور نقطه پایان بگذارند چندان معقول و مقرون به واقعیت های سیاسی و امنیتی منطقه به نظر نمی رسد. تنها راه تأمین امنیت و خاتمه دادن به جنگ و خشونت دواصدا، ارائه جدی جامعه جهانی و متقاعد ساختن کشورهای همسایه و منطقه به همکاری با حکومت افغانستان در راستای صلح و امنیت می باشد.

بدون شک ایجاد این سلسله همکاری ها نیازمند کارهای اساسی و راهبردی در عرصه دیپلماسی و سیاست خارجی می باشد که متأسفانه افغانستان در این زمینه نیز از کاستی ها و نارسایی های جدی رنج می برد. سیاست خارجی هر کشور بر اساس منافع ملی و تعامل با دنیای خارج استوار می باشد، در حالی که افغانستان نه تعریف روشن از منافع ملی خود دارد و نه ظرفیت و امکانات نظامی، سیاسی و اقتصادی که از آنها در تعاملات خود با کشورهای دیگر استفاده نماید. برگ برنده حکومت افغانستان همکاری کشورهای بزرگ جهان و منطقه برای ایجاد امنیت در این منطقه است. تعدادی از کشورها از ناامنی های منطقه و تقویت تروریسم افراط گرای به شدت آسیب می بینند.

این کشورها منافع خود را در محور تروریسم و افراط گرایی در سطح منطقه تعریف می کنند و افغانستان به عنوان کشوری که در خط مقدم این مبارزه قرار دارد، در سیاست خارجی این کشورها، شایسته کمک و حمایت دانسته می شود. تا زمانی که همکاری منطقه ای در راستای مبارزه با تروریسم شکل نگیرد و این همکاری از سوی جامعه بین المللی حمایت نشود، موفقیت تلاش های صلح طلبانه حکومت افغانستان مورد تردید قرار می گیرد.

امنیت افغانستان باید به صورت همه جانبه مورد بررسی و ارزیابی قرار گیرد و منافع مشروع تمام کشورهای منطقه و جهان با توجه به نقش آنها در بازسازی، امنیت و توسعه اقتصادی کشور در نظر گرفته شود. نگاه یکجانبه افغانستان به برخی کشورهای خارجی که وابستگی و نیازمندی افغانستان را به آن کشورها بیشتر می سازد، شاید به نفع سیاست خارجی افغانستان نباشد. افغانستان در موقعیتی نیست که بتواند آسیب های نزدیکی با یک کشور و دوری با کشورهای دیگر را تحمل بتواند، منافع افغانستان در روابط نیک و حسنه با همه کشورهای همسایه و منطقه تعریف می شود. حفظ موازنه منطقی و معقول در روابط خارجی می تواند سیاست خارجی را از گرایش مغرط به یکی از جوانب ذیدخل در مسائل افغانستان رهایی بخشد. حکومت باید به نگرانی های مردم در باره مسائل امنیتی و سیاسی آینده توجه نماید.

مردم افغانستان نمی خواهند جغرافیای این کشور بار دیگر در معرض دخالت های کشورهای بیگانه قرار گیرد و تجربه جنگ های نیابتی و استخباراتی با رنگ و رخ دیگر در این کشور تکرار شود. مردم نمی خواهند ارزش های چهارده سال گذشته قربانی مسایل صلح ظاهری با طالبان در کشور گردد. مردم نمی خواهند صلح با طالبان مقدمه برای حضور داعش و با هر گروه افراطی دیگر در افغانستان شود.

معمول است که گروه های مخالف مسلح دولت در فصل زمستان به خاطر سردی هوا و کمبود امکانات در لانه های خود به خواب زمستانی فرو می رود. با گرم شدن هوا، لانه های خود بدر آمده و دست به حملات خونین می زند. حداقل تجربه چند سال گذشته چنین می نماید. برای گروه های مخالف مسلح دولت فصل زمستان فصل دشواری ها و سختی هاست. اما برای نیرو های امنیتی کشور، فصل بهار و تابستان فصل خونین و فصل جنگ و درگیری با عاملان خشونت های بی پایان است. به نظر می رسد که امسال فصل جنگ و درگیری و ایستادگی نیرو های امنیتی در برابر گروه های مخالف مسلح دولت زودتر از سال های قبل رسیده است. زمستان برای گروه های مخالف مسلح دولت زودتر و سیاه تر بود. در برخی ولایات کشور برف نیارید.

هوایی روز های پایانی ماه دوم زمستان بیشتر شباهت به هوای بهار را دارد. این مسئله دشواری های را برای نیرو های امنیتی کشور در پی دارد. چندی قبل گروه طالبان بر فرماندهی پلیس ولایت لوگر حمله کردند و جان بیست تن از پلیس ملی کشور را گرفتند و در حدود هشت تن دیگر را زخمی نمودند. این رویداد خونین ترین حمله در سال ۲۰۱۵ می باشد. به باور نگارنده، حمله بر فرماندهی پلیس ولایت لوگر آغاز حملات بهاری زودرس گروه طالبان است. این حمله می تواند زنگ خطری برای نیروهای امنیتی افغانستان باشد. از آنجایی که نیرو های امنیتی افغانستان مسؤولیت تأمین امنیت کشور را به دست گرفته اند چا دارد که چند نکته را برای در ارتباط با تدابیر امنیتی مطرح نماید.

از آنجایی که تغییرات جوی امسال زودتر اتفاق افتاده است و هوا نسبت به سال های قبل زودتر گرم شده است، نیرو های امنیتی افغانستان با توجه به تغییرات جوی لازم است که تدابیر خود را در پاسخ به حملات گروه طالبان روی دست بگیرد. نیرو های امنیتی افغانستان نباید در هیچ ولایتی از سوی حمله گروه های مخالف مسلح دولت غافل گیر شود. سال ۲۰۱۵

برای نیرو های امنیتی افغانستان سخت و دشواری است. زیرا، اولین سالی است که مسؤولیت تأمین امنیت سراسر افغانستان را به عهده می گیرد. اگر نیرو های امنیتی نتواند جلوی حملات گروه های مخالف مسلح دولت را بدهد، تأثیری در عین حال، تأثیر مغرب بر روح و روان نیرو های امنیتی کشور نیز دارد. به همین خاطر، نخبگان نظامی ما با توجه به مسائل مذکور باید محتاطانه عمل نموده و نگذارند که نیرو های امنیتی در برابر گروه های مخالف مسلح دولت ضعیف ظاهر گردد. گروه طالبان هر ساله در آغاز فصل بهار در کنسار حملات گسترده از تاکتیک های جدید استفاده می کنند. برای همین، ریاست امنیت ملی کشور با استفاده از امکانات که دارد باید تلاش نماید از تاکتیک های جدید گروه طالبان آگاه گردد و اطلاعات را در اختیار اردوی ملی و پلیس ملی قرار دهد.

تغییر تاکتیک گروه طالبان همیشه برای نیرو های امنیتی دشوار تمام شده است. لازم است که اقدامات برای آگاه شدن از تاکتیک های گروه طالبان قبل از آغاز حملات آن ها صورت گیرد. این مسؤولیت ریاست امنیت ملی است. اگر گروه طالبان با استفاده از تاکتیک های جدید دست به حملات بزند و منجر به حملات خونین نیرو های امنیتی کشور گردد، مسؤولیت مستقیم آن متوجه ریاست امنیت ملی کشور است.

اما قبل از آغاز حملات بهاری گروه طالبان بهتر است که نیرو های امنیتی کشور حملات غافلگیر کننده انجام دهد و بر لانه های زمستانی گروه های مخالف مسلح دولت حمله نماید. حمله زیزه های امنیتی کشور باعث می شود که هم گروه های مخالف مسلح دولت کشته، آواره شود. در نهایت بخش زیادی از حملات آن ها در داخل کشور سازماندهی می شود از بین می رود. این طوری، نیرو های امنیتی کشور قادر به کنترل و تضعیف گروه های مخالف مسلح دولت خواهد شد. از آنجایی که گروه های مخالف مسلح دولت همانند طالبان همزمان از دو ابزار استفاده می

کنند، دولت افغانستان نیز باید دوگانه عمل نماید. گروه طالبان در طرف از طریق پروسه صلح وارد مذاکره و گفتگو می شود و از طرف دیگر، دست به حملات خونین می زند. از آنجایی که دست یابی به صلح به زودی ها امکان پذیر نیست و پروسه صلح یک پروژه طولانی مدت است، حکومت افغانستان نیز، باید حملات را بر لانه های آن ها سازماندهی کند. تا قبل از آن که آن ها دست به حملات بزند، نیرو های امنیتی کشور آن ها را غافل گیر نماید. سازماندهی حملات بر لانه های گروه های مخالف مسلح دولت تا اندازه زیاد بستگی به ارائه سیاسی نخبگان کشور دارد. از آنجایی که رئیس جمهور سرفرومندان اعلی قوای مسلح کشور می باشد، سازماندهی حملات نیز بستگی به دستور او دارد. رئیس جمهور در یک محاسبه عقلانی باید دستور سازماندهی حملات بدهد. زیرا، عقل سلیم مسا حکم می کند که اگر ما حمله نکنیم و آن ها را به دام

مرگ نیافتیم آن ها دست به حملات می زند و نیرو های امنیتی کشور و مردم عادی و بیگناه را به دام مرگ می فرستند. عقل سلیم ما حکم می کند که مرگ شهروندان صلح دوست و نیرو های امنیتی کشور که سخت تر و سنگین تر از مرگ و کشته شدن شهروندان مخالف صلح است. بنابراین، رئیس جمهور در یک محاسبه ساده باید دستور به حمله بدهد و نگذارند که جان شهروندان عادی و نیرو های امنیتی کشور به خطر بیفتد. قلع و قمع کردن گروه های مخالف مسلح دولت نیازمند هماهنگی مرزی با کشور های همسایه نیز می باشد. حمله بر لانه های گروه های مخالف مسلح دولت در خیلی موارد باعث می شود که این گروه ها کشور را ترک نماید و در کشورهای همسایه پناه بگیرد. دستگاه سیاسی کشور می تواند در یک هماهنگی کامل با کشورهای همسایه مناطق مرزی را استحکام بخشد و نگذارند که گروه

های مخالف مسلح دولت از کشور فرار نماید و در کشورهای همسایه دست به سازماندهی مجدد بزند. با توجه به خبر ها، راحیل شریف، رئیس ستاد ارتش پاکستان به افغانستان آمده است. مقامات سیاسی و نظامی کشور می تواند این مسئله را با او در میان گذارد و از هم اکنون برنامه های مشترک روی دست بگیرد. در پایان باید یک بار دیگر متذکر شد که گرم شدن هوا و حمله گروه طالبان بر فرماندهی پلیس ولایت لوگر زنگ خطری برای نیرو های امنیتی کشور است. با توجه به این که نیرو های امنیتی کشور مسؤولیت تأمین امنیت سراسر کشور را به عهده گرفته است، لازم است که برای حفظ اعتماد مردم و حفظ روحیه خود حملات را بر لانه های زمستانی گروه های مخالف مسلح ترتیب دهد و قبل از اینکه آن ها دست به حملات بزند، آن ها را غافلگیر کرده و از کشته شدن نیرو های امنیتی و شهروندان کشور جلوگیری نماید.

مبارزه سخت افزاری و نرم افزاری در برابر باندهای قاچاق

عبدالرحمن فهیمی

آن هم از مسیر قاچاق به چه پیمانه ای خطرناک است. در گام نخست که تاوان گزاف مالی دارد. یک خانواده زمان که پرسر را می فرستد، تمامی سرمایه اش را صرف می کند و حتی دست به قرض کردن از دوستان و فامیل هم می زند، تا مسافرش را به مقصد برساند. از این رهگذر با این که هزاران دالر صرف راه می شود، اما همیشه این ریسک وجود دارد که پذیرفته نشده و برگردانده شود. این مورد اتفاق افتاده و حمایت های برخی از جوانان سر زبان هاست.

امسا در گام دوم، زندگی انسان در خطر فضای نسبتاً باز سیاسی در کشور پدید آمده و دورنمای کشور نیز درخشان می نماید، اما جمعیت انبوه از جوانان، وطن را ترک کرده و برای رسیدن به یکی از کشورهای توسعه یافته راه مرگ را بر می گزینند. به قاچاق بران پول گزافی می پردازند، تا آن ها را به یکی از کشورهای نام برده برسانند. قاچاق بران نیز از راه های خطرناک و از مسیریهای دشواری می برند که امکان مرگ به صورت جدی وجود دارد. کشتی های که در آب ها غرق شده و سرنشینان شان می میرند و حتی جسد شان پاییده نمی شود، افغان ها نیز شامل اند.

به نظر می رسد که مبارزه با قاچاق انسان در کشور، گذشته از بار سخت افزاری مبنی بر دنبال کردن تبهکاران، بار نرم افزاری و فرهنگی نیز دارد. یعنی اگر تلاش می شود، قاچاق بران گرفتار و به کیفر رسانیده شوند، تلاش گردد، آگاهی های عمومی رشد کرده و زمینه ای برای فعالیت های قاچاق بران وجود نداشته باشد.

در این صورت، بایستی به خانواده ها و همه جوانان آگاهی کامل داده شود که هوای رفتن به کشورهای توسعه یافته

به نام دیگری هم یاد می شوند؛ مافیا هدف دست به هر اقدامی می زند و از هیچ رفتار کژی اباي ندارد. باندهای قاچاق به صورت عموم دو نوع تهدید را متوجه امنیت ملی کشورها می کنند؛ تهدید سیاسی که ناظر بر نفوذ در دستگاه سیاسی است و تهدیدی امنیتی - نظامی که ناظر بر ارتکاب جرم ها و جنایت های اجتماعی است.

۱. قاچاق بران برای این که فعالیت های شان به درستی و بدون ممانعت به پیش رود، تلاش می کنند در دستگاه های

مهربان و طبع انسانی همواره مورد بحث های دراز فلسفی بوده است. اجتماعی بودن و یا اجتماعی نبودن انسان و شرور بودن و صلح جو و قانون مدار بودن انسان همواره مکتب های فکری - فلسفی را به خود سرگرم کرده است.

در بخش دوم، این پرسش مطرح است که آیا انسان طبیعتاً ذاتاً جنگ طلب و شرور است، آن گونه که «توماس هابز» از فیلسوفان مدرن غرب بدان پاسخ مثبت داده و انسان را گرگ انسان خطاب می کند و یا انسان طبیعتاً ذاتاً صلح طلب و نیک سرشت است که از قانون و هنجارهای نهادینه شده پیروی می نماید؟ بدون این که جانب یکی از پرسش ها و پاسخ را بگیریم، باید به این واقعیت اعتراف کرد که برخی

روزنامه افغانسان از همه دانشمندان و نویسندگان دعوت به همکاری می نماید.

هیت تحریر در ویرایش مطالب دست باز دارد. مقالات وارده بازگردانده نمی شود.

مسئولیت مقالات به عهده نویسندگان آنها است و تنها سرفهال بیاتگر دیدگاه روزنامه افغانسان میباشد.

روزنامه افغانسان بخش دری و پشتوی روزنامه اوت لوک افغانسان است.

www.dailyafghanistan.com

Email: thedailyafghanistan@yahoo.com

روزنامه افغانسان: دکتر حسین یاسا

مدیر مسوول: محمد رضا هویدا

سردبیر: حفيظ الله زكي

کاریکاتورست: خالق علی زاده

دبیران: محمد صالحی، علی اصغر زاهدی

مسئول وب سایت: محمد علی بهرامی

آدرس: کابل، شهرک امید سبز، فاز چهار، کوچه ششم، خانه نمبر ۷-۱۳۷

روزنامه افغانسان از همه دانشمندان و نویسندگان دعوت به همکاری می نماید.

هیت تحریر در ویرایش مطالب دست باز دارد. مقالات وارده بازگردانده نمی شود.

مسئولیت مقالات به عهده نویسندگان آنها است و تنها سرفهال بیاتگر دیدگاه روزنامه افغانسان میباشد.

روزنامه افغانسان بخش دری و پشتوی روزنامه اوت لوک افغانسان است.

www.dailyafghanistan.com

Email: thedailyafghanistan@yahoo.com

روزنامه افغانسان: دکتر حسین یاسا

مدیر مسوول: محمد رضا هویدا

سردبیر: حفيظ الله زكي

کاریکاتورست: خالق علی زاده

دبیران: محمد صالحی، علی اصغر زاهدی

مسئول وب سایت: محمد علی بهرامی

آدرس: کابل، شهرک امید سبز، فاز چهار، کوچه ششم، خانه نمبر ۷-۱۳۷

کارتون روز

بدون شرح

۱۳۹۳